

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări
Nr.XXIII/956/2002

RAPORT

***la proiectul de lege privind finanțarea activității partidelor politice și a
campaniilor electorale – propunere legislativă - adoptat de Camera
Deputaților***

Cu adresa nr.L 441/2002, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a fost sesizată spre dezbatere și întocmirea raportului la ***proiectul de lege privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale – propunere legislativă –*** adoptat de Camera Deputaților.

În ședința din 30 octombrie 2002, Comisia juridică a luat în dezbatere proiectul de lege și a hotărât, în unanimitate, să adopte **raport de admitere cu amendamentele cuprinse în Anexa care face parte integrantă din prezentul raport.**

Potrivit art.8 din Constituția României, pluralismul în societatea românească este o condiție și o garanție a democrației constituționale. Partidele politice se constituie și își desfășoară activitatea în condițiile legii. Ele contribuie la definirea și exprimarea voinței politice a cetățenilor, respectând suveranitatea națională, integritatea teritorială, ordinea de drept și principiile democrației.

În toate statele, funcționarea partidelor politice impune resurse financiare într-o continuă creștere, pentru a asigura spațiile necesare, pe întreg teritoriul țării, precum și dotarea cu echipamente, inclusiv mijloace de informatizare la care se adaugă cheltuielile pentru presă și telecomunicații, cheltuieli de investiții și cele de personal. De asemenea, campaniile electorale sunt din ce în ce mai oneroase și presupun deplasări, prezența presei, întocmirea de studii și sondaje de opinie, cheltuieli de propagandă electorală.

Reglementarea juridică trebuie să fie adecvată imperativului de a preveni și de a combate faptele de corupție, traficul de influență, precum și operațiunile de finanțare ocultă, ilegală a partidelor politice, deoarece aceste fenomene negativ sunt de natură să zdruncine încrederea cetățeanului în activitatea partidelor politice și să favorizeze absenteismul politic.

Având în vedere aceste realități și principii fundamentale și constatând că în prezent legislația noastră nu asigură un cadru legislativ adecvat și complet, a fost elaborat proiectul de lege care reglementează atât aspectele privind finanțarea partidelor politice, cât și cele privind finanțarea campaniilor electorale.

Întrucât, dispozițiile privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale sunt disperate în Legea partidelor politice nr.27/1996 și în legile electorale, s-a propus o reglementare unitară, coerentă și ușor de aplicat. Astfel, sunt reglementate distinct principalele modalități de finanțare a partidelor politice în funcție de sursă: finanțarea privată și finanțarea publică (guvernamentală).

Finanțarea privată cuprinde cotizațiile membrilor de partid și donațiile și legatele, precum și alte surse de venituri.

Finanțarea publică (guvernamentală) cuprinde subvenții de la bugetul de stat care se varsă lunar în contul fiecărui partid politic, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

Cu privire la finanțarea campaniilor electorale au fost unificate dispozițiile legale cuprinse în legile electorale și pentru a se asigura caracterul transparent, egal și onest al competiției politice, se propun limitarea cheltuielilor care pot fi efectuate în campania electorală de un partid politic, formațiune politică sau de un candidat independent.

Primirea pentru campania electorală a subvențiilor de la bugetul de stat, a donațiilor sau legatelor de la persoane fizice sau persoane juridice se face numai printr-un mandat financiar desemnat de conducerea partidului în acest scop.

Curtea de Conturi este singura autoritate publică abilitată să controleze respectarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice. Drept urmare, anual Curtea de Conturi verifică pentru fiecare partid constituirea și cheltuirea fondurilor, conform legii și va păstra un registru al partidelor politice, al alianțelor politice și al candidaților independenți cuprinzând toate datele referitoare la activitate financiară a acestora, date care trebuie declarate Curții de Conturi, potrivit legii.

S-au primit avize favorabile de la Comisia pentru buget finanțe, bănci și Comisia pentru administrație publică și organizarea teritoriului.

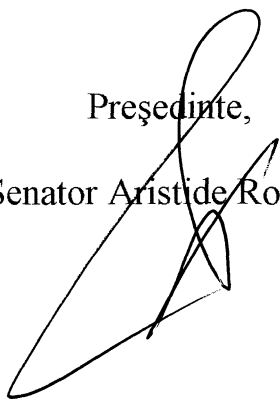
S-au formulat propuneri de reformulare ale unor texte de Curtea de Conturi, susținute de reprezentantul Guvernului, ministru pentru Relația cu Parlamentul, prezent la dezbateri și însușite parțial, ca amendamente, de Comisia juridică, astfel cum sunt redată în Anexa la raport.

Drept urmare, Comisia juridică supune plenului Senatului, spre dezbateri și adoptare, prezentul raport împreună cu proiectul de lege adoptat de Camera Deputaților.

În raport cu obiectul de reglementare și în conformitate cu art.72 alin.(3) lit.b) din Constituție, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice și urmează să fie adoptat potrivit art.74 alin.(1) din Constituția României.

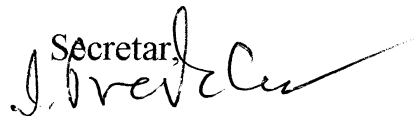
Președinte,

Senator Aristide Roibu

Secretar,

Senator Ion Predescu

București, 31 octombrie 2002

Anexa la Raportul nr.XXIII/956/2002

**Amendamente, la proiectul de lege privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale –
propunere legislativă, admise de Comisia juridică**

Nr. crt.	Text Camera Deputaților	Text adoptat de Comisie	Observații
1.	Capitolul I – Dispoziții generale Art.1.- (1) Finanțarea partidelor politice se realizează numai în condițiile legii. (2) Asigurarea mijloacelor de finanțare a partidelor politice trebuie să fie expresia caracterului liber, egal și sincer al competiției politice.	Capitolul I – Dispoziții generale Art.1.- (1) Finanțarea activității partidelor politice se realizează numai în condițiile legii. (2) Asigurarea mijloacelor de finanțare a activității partidelor politice trebuie să fie expresia caracterului liber, egal și sincer al competiției politice.	Pentru rigoarea textului și pentru punerea de acord cu prevederile Legii nr.94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr.77/2002 privind atribuțiile stabilite Curții de Conturi.
2.	Art.3.- (1) Sursele de finanțare a unui partid politic pot fi:	Art.3.- (1) Sursele de finanțare a activității unui partid politic pot fi:	idem
3.	Capitolul II – Finanțarea privată Secțiunea 1 - Cotizații Art.4.- (3) Suma cotizațiilor plătite într-un an de o persoană poate fi de până la 100 de salarii de bază minime brute pe țară. Salariul de bază minim brut pe țară luat ca referință este cel existent la data de 1 ianuarie a anului respectiv.	Capitolul II – Finanțarea privată Secțiunea 1 - Cotizații Art.4.- (3) Suma cotizațiilor plătite într-un an de un membru de partid poate fi de până la 100 de salarii de bază minime brute pe țară. Salariul de bază minim brut pe țară luat ca referință.	idem

Nr. crt.	Text Camera Deputaților	Text adoptat de Comisie	Observații
4.	Art.5.- (1) Donațiile primite de un partid politic într-un an nu pot depăși 0,025% din veniturile bugetului de stat pe anul respectiv. (3) Donațiile primite de la o persoană fizică într-un an pot fi de până la 200 de salarii de bază minime brute pe anul respectiv. (4) Donațiile primite de la o persoană juridică într-un an pot fi de până la 500 de salarii minime brute pe țară. Persoanele juridice sunt obligate ca la data efectuării donației să aibă achitate integral toate datoriile față de bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat. (7) Toate donațiile vor fi evidențiate corespunzător în documentele contabile, cu menționarea datei când au fost făcute și a altor informații care să permită identificarea surselor de finanțare. (9) Lista donatorilor, precum și evidențele contabile ale partidului trebuie să	Art.5.- (1) Donațiile primite de un partid politic într-un an fiscal nu pot depăși 0,025% din veniturile bugetului de stat pe anul respectiv. (3) Donațiile primite de la o persoană fizică într-un an pot fi de până la 200 de salarii de bază minime brute pe țară la valoarea existentă la data de 1 ianuarie a anului respectiv. (4) Donațiile primite de la o persoană juridică într-un an pot fi de până la 500 de salarii minime brute pe țară la valoarea existentă la data de 1 ianuarie anului respectiv. Persoanele juridice sunt obligate ca la data efectuării donației să aibă achitate integral toate datoriile față de bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat. (7) Toate donațiile vor fi evidențiate corespunzător în documentele contabile, cu menționarea datei când au fost făcute și a altor informații care să permită identificarea surselor de finanțare. Donațiile în natură -de bunuri sau servicii- vor fi reflectate în evidența contabilă la valoarea de piață stabilită în condițiile legii. (9) Lista donatorilor, precum și evidențele contabile ale partidului trebuie să	Idem Idem Idem Idem

Nr. crt.	Text Camera Deputaților	Text adoptat de Comisie	Observații
	conțină cel puțin următoarele elemente: numele sau, după caz, denumirea, domiciliul sau, după caz, sediul, cetățenia, sau, după caz, naționalitatea donatorului, numărul și seria actului de identitate și codul numeric personal sau, după caz, codul unic de înregistrare, valoarea donației și data la care a fost efectuată donația. (10) Sunt interzise donațiile de bunuri materiale sau sume de bani ori prestarea de servicii gratuite făcute cu scopul evident de a obține un avantaj economic sau politic.	conțină cel puțin următoarele elemente: numele sau, după caz, denumirea, domiciliul sau, după caz, sediul, cetățenia, sau, după caz, naționalitatea donatorului, numărul și seria actului de identitate și codul numeric personal sau, după caz, codul unic de înregistrare, valoarea și felul donației și data la care a fost efectuată donația. (10) Este interzisă acceptarea sub orice formă, directă sau indirectă, de către partidele politice a donațiilor de bunuri materiale sau sume de bani ori prestarea de servicii gratuite făcute cu scopul evident de a obține un avantaj economic sau politic.	Idem Idem
5.	Art.6.- (1) Partidele politice nu pot accepta donații sau servicii prestate cu titlu gratuit de la o autoritate sau instituție publică, de regie autonomă, de la o companie națională, societate comercială sau societate bancară cu capital integral sau majoritar de stat; de asemenea, sunt interzise donațiile în bani din partea unui sindicat sau a unei asociații ori fundații. (2) Donațiile din partea altor state a	Art.6.- (1) Partidele politice nu pot accepta donații sau servicii prestate cu titlu gratuit de la o autoritate sau instituție publică, de regie autonomă, de la o companie națională, societate comercială sau societate bancară cu capital integral sau majoritar de stat; de asemenea, sunt interzise donațiile în bani din partea unui sindicat. Sumele astfel primite se confiscă și se fac venit la bugetul de stat. (2) Donațiile din partea altor state a	Idem

Nr. crt.	Text Camera Deputaților	Text adoptat de Comisie	Observații
	organizațiilor din străinătate, precum și din partea persoanelor fizice străine, sunt interzise. Fac excepție de la prevederile acestui alineat donațiile constând în bunurile materiale necesare activității politice, dar care nu sunt materiale de propagandă electorală, primite de la organizații politice internaționale la care partidul politic respectiv este afiliat sau de la partide politice ori formațiuni politice aflate în relații de colaborare politică. Aceste donații se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III a, până la data de 31 martie a anului următor.	organizațiilor din străinătate, precum și din partea persoanelor fizice și juridice străine, sunt interzise. Fac excepție de la prevederile acestui alineat donațiile constând în bunurile materiale necesare activității politice, dar care nu sunt materiale de propagandă electorală, primite de la organizații politice internaționale la care partidul politic respectiv este afiliat sau de la partide politice ori formațiuni politice aflate în relații de colaborare politică. Aceste donații se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III a, până la data de 31 martie a anului următor.	idem
6.	Secțiunea 3 – Alte surse de venituri Art.7.-Partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților comerciale. Fac excepție: g) înstrăinarea bunurilor din patrimoniu, dar numai după cel puțin 5 ani de la primire.	Secțiunea 3 – Alte surse de venituri Art.7.-Partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților comerciale. Fac excepție: g) înstrăinarea bunurilor din patrimoniu, dar numai după cel puțin 5 ani de la înregistrarea în patrimoniu.	idem
7.	Art.8. – Dacă un partid este asociat, conform legii, cu o formațiune nepolitică, aportul financiar al acesteia din urmă la forma respectivă de asociere, a cărei membră este, nu poate depăși într-un an valoarea a 500 de salarii minime brute pe economie.	Art.8. – Dacă un partid este asociat, conform legii, cu o formațiune nepolitică, aportul financiar al acesteia din urmă la forma respectivă de asociere, a cărei membră este, nu poate depăși într-un an valoarea a 500 de salarii minime brute pe economie, existente	idem

Nr. crt.	Text Camera Deputaților	Text adoptat de Comisie	Observații
		la data de 1 ianuarie a anului respectiv.	
8.	Capitolul III – Finanțarea publică (guvernamentală) Secțiunea 1 – Subvenții de la bugetul de stat Art.9.- (1) Partidele politice primesc anual subvenții de la bugetul de stat, în condițiile legii. Subvenția se varsă lunar în contul fiecărui partid politic prin bugetul Secretariatului General al Guvernului. (2) Suma alocată anual partidelor politice nu poate fi mai mare de 0.04% din veniturile bugetului de stat. (4) Partidele politice reprezentate în Parlament primesc și o subvenție proporțională cu numărul de mandate obținute. Suma cuvenită pentru un mandat se stabilește prin împărțirea restului de două treimi din subvențiile de la bugetul de stat pentru partidele politice la numărul total al parlamentarilor.	Capitolul III – Finanțarea publică – guvernamentală - Secțiunea 1 – Subvenții de la bugetul de stat Art.9.- (1) Partidele politice primesc anual subvenții de la bugetul de stat, în condițiile legii. Subvenția se varsă lunar în contul fiecărui partid politic prin bugetul Secretariatului General al Guvernului și se reflectă distinct în evidența contabilă. (2) Suma alocată anual partidelor politice nu poate fi mai mare de 0.04% din veniturile prevăzute în bugetul de stat. (4) Partidele politice reprezentate în Parlament primesc și o subvenție proporțională cu numărul de mandate existente. Suma cuvenită pentru un mandat se stabilește prin împărțirea restului de două treimi din subvențiile de la bugetul de stat pentru partidele politice la numărul total al parlamentarilor.	Idem Idem Idem
9.	Art.10.- (2) Eficiența și oportunitatea acestor cheltuieli urmează să fie decise de organele de conducere ale partidelor politice potrivit statutului lor.	Art.10. – (2) Eficiența și oportunitatea acestor cheltuieli se hotărăsc de organele de conducere ale partidelor politice potrivit statutului lor și dispozițiilor legale ce reglementează utilizarea fondurilor publice.	Idem

Nr. crt.	Text Camera Deputaților	Text adoptat de Comisie	Observații
10.	Capitolul IV – Finanțarea în timpul campaniilor electorale Secțiunea 4 – Limitele maxime ale cheltuielilor Art.21.- (2) Valorile maxime permise pentru fiecare candidat sunt stabilite după cum urmează: (4) La validare, conducerea partidului, a organizației județene, sau, după caz, candidatul independent va depune o declarație privind respectarea plafoanelor prevăzute la alin.(2). Sumele ce depășesc plafoanele prevăzute la alin.(2) se fac venit la bugetul de stat.	Capitolul IV – Finanțarea în timpul campaniilor electorale Secțiunea 4 – Limitele maxime ale cheltuielilor Art.21.- (2) Valorile maxime permise pentru fiecare candidat sunt stabilite în funcție de salariul de bază minim brut pe țară existent la data de 1 ianuarie a anului electoral după cum urmează: (4) La validare, conducerea partidului, a organizației județene, sau, după caz, candidatul independent va depune la Curtea de Conturi o declarație privind respectarea plafoanelor prevăzute la alin.(2). Sumele ce depășesc plafoanele prevăzute la alin.(2) se fac venit la bugetul de stat.	Idem Idem
11.	Capitolul V – Controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale Art.26. – (2) În termen de 30 de zile de la primirea raportului sau, după caz, a documentelor suplimentare solicitate, Curtea de Conturi se va pronunța asupra corectitudinii evidențelor contabile electorale și a legalității plăților făcute. Dacă se apreciază că există anumite neregularități sau încălcări ale restricțiilor legale privind	Capitolul V – Controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale Art.26. – (2) În termen de 30 de zile de la primirea raportului sau, după caz, a documentelor suplimentare solicitate, Curtea de Conturi, în alcătuirea prevăzută de art.56 din Legea nr.94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr.77/2002, se va pronunța asupra corectitudinii evidențelor contabile electorale	Idem

Nr. crt.	Text Camera Deputaților	Text adoptat de Comisie	Observații
	veniturile și cheltuielile electorale, Curtea de Conturi poate dispune restituirea, în tot sau în parte, a subvenției de la buget primită de partidul sau candidatul independent în cauză. (3) Decizia Curții de Conturi poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție, în condițiile legii.	și a legalității plăților făcute. Dacă se apreciază că există anumite neregularități sau încălcări ale restricțiilor legale privind veniturile și cheltuielile electorale, Curtea de Conturi, în aceeași alcătuire, poate dispune restituirea, în tot sau în parte, a subvenției de la buget primită de partidul sau candidatul independent în cauză. (3) Hotărârea pronunțată de Curtea de Conturi, potrivit alin.(2), poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție, în condițiile legii.	Idem
12.	Capitolul VI – Sancțiuni Art.30.- Contravențiile prevăzute la art.27 și 29 se constată și sancțiunile se aplică de controlorii Curții de Conturi.	Capitolul VI – Sancțiuni Art.30.- Contravențiile prevăzute la art.27 și 29 se constată de către controlorii financiari ai Curții de Conturi, iar sancțiunile se judecă și se stabilesc de Colegiul Jurisdicțional al Curții de Conturi.	Idem

